

ULUSAL MESLEK
STANDARDI

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

FİDAN YETİŞTİRİCİSİ

SEVİYE 3

REFERANS KODU

16UMS0544-3

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI

4/1/2026 - 33127

Meslek:	Fidan Yetiştiricisi
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	16UMS0544-3
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Hazırlayan: Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Güncelleyen: Tarım ve Orman Bakanlığı Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	Rev.00: 24/8/2016 Tarihli ve 2016/58 Sayılı Karar Rev.01: 10/10/2025 Tarihli ve 2025/106 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	Rev.00: 25/10/2016 - 29868 (Mükerrer) Rev.01: 4/1/2026 - 33127
Revizyon No:	01

¹Mesleęin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre Seviye 3 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ANAÇ: Aşılama işleminde kullanılan ve bitkinin kök sistemini oluşturacak bitki ya da bitki parçasını,

AŞILAMA: En az iki bitki ya da bitki parçasını birleştirip kaynaşmasını sağlayarak tek bir bitki elde edilmesine yönelik bütün yöntemleri,

ÇAPA YAPMA: Kültür bitkileri tarımında topraktan su kaybını önlemek, yabancı ot kontrolü yapmak, toprağın havalanmasını sağlamak ve seyreltme amacıyla bitkilerin yetiştirildikleri toprağın yüzeysel olarak işlenmesini,

ÇELİK: Bitkilerin herhangi bir kısmından elde edilen köksüz üretim materyalini,

ÇÖĞÜR: Yabani türlerin tohumlarından elde edilen aşılammamış üretim materyalini,

DAMIZLIK: Üretimi yapılacak tür/çeşidin tüm özelliklerini barındıran, her türlü virüs, hastalık ve zararlılardan arı üretim materyali olarak elde edilen bitkileri,

DRENAJ: Tarım arazisinde, bitkiye havadar bir kök bölgesi ve tarımsal faaliyetler için yeter derecede kuru bir üst toprak sağlamak amacıyla fazla suyun araziden uzaklaştırılması işlemini,

FİDAN: Klonal anaç, çöğür, yoz veya çelik üzerine aşılama veya doğrudan eşeysiz vejetatif yollarla çelik, daldırma, doku kültürü yöntemleri ile üretilen aşılı veya aşısız meyve/asma fidanlarını,

HENDEKLEME: Sökümü yapılan fidan veya üretim materyallerinin pazarlanıncaya kadar, resmi analiz sonucu karantina etmeni içermediği belirlenmiş, kum veya kumlu hafif bünyeli topraktan ibaret özel olarak hazırlanmış havuzlarda, hafif meyilli olarak, köklerinin hava almayacak şekilde toprakla örtülmesini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İZOLASYON MESAFESİ: Yabancı tozlanmayı önlemek ve aynı zamanda çeşitli vektörlerle taşınan hastalıkların erişiminin engellenebildiği mesafeyi,

KATI ORTAM (SUBSTRAT): Bitki köklerinin gelişmesi için besin eriyikleriyle zenginleştirilmiş, destek sağlayan, besin ve su kaybı az olan, iyi havalanabilir, yetiştirme ortamını,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KLONAL ANAÇ: Fidanın kök sistemini oluşturan, çoğaltma yöntemine göre vejetatif yöntemlerle (çelik, daldırma, kök sürgünü, doku kültürü gibi) çoğaltılan anaçları,

KOLTUK ALMA: Uç ve tepe alma yapıldıktan sonra yaprak koltuklarındaki aktif gözlerden yeni gelişen koltuk sürgünlerinin diplerinden alınması işlemi,

KÜLTÜREL ÖNLEM: Hastalık ve zararlıların gelişimini güçleştiren, çoğalmalarını azaltan veya engelleyen tarımsal işlemleri içeren yöntemi,

MALÇLAMA: Bitkilerin daha iyi gelişim göstermesini sağlamak, yabancı ot gelişimini engellemek, kaliteli, erkenci ve bol ürün almak, toprağın fiziksel özelliklerini (sıcaklık, nem ve benzeri) muhafaza etmek veya artırmak amacıyla toprak yüzeyinin ince bir tabakayla kaplanmasını,

PİÇ: Aşı yerinin altında meydana gelen yabancı sürgünleri,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

SÜRGÜN: Anaç üzerine yapılan göz veya kalem aşılarında, aşı gözünden veya aşı kaleminden süren sürgünü (filizi),

TASNİFLEME (BOYLAMA): Sökülerek satışa arz edilecek olan fidan veya üretim materyallerinin yaş, boy ve çap bakımından yapılan boylama işlemi,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya iş yerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

UÇ ALMA: Kuvvetli gelişen ve yan dal oluşturmeyen bitki türlerinde yan dal oluşumunu sağlamak için yapılan işlemi,

ÜRETİM MATERYALİ: Meyve/asma fidanlarının üretilmesinde kullanılan çelik, aşı gözü, aşı kalemi, klon, doku kültürü ortamındaki bitkicik, sürgün ucu ve meristem gibi vejetatif, tohum, çöğür ve yoz gibi generatif materyali,

VİYOL: Fidan/anaç üretmek amacıyla kullanılan plastik veya kartondan imal edilmiş çok gözlü kabı,

YOZ: Kültür çeşitlerinin tohumlarından elde edilen aşılınmamış üretim materyalini,

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŐ	6
2. MESLEK TANITIMI	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	7
2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler	7
2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları	7
3. MESLEK PROFİLİ	9
3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar	19
3.3. Tutum ve Davranışlar	19
Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar	20

1. GİRİŐ

Fidan Yetiştiricisi (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Fidan Yetiştiricisi (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardının 01 no’lu revizyonu, Tarım ve Orman Bakanlığı Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış ve MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Fidan Yetiştiricisi (Seviye 3), iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alarak, çevresel sürdürülebilirlik ve kalite gerekliliklerine uygun şekilde iş programı yapan, arazi hazırlığını gerçekleştiren, damızlık ve anaç parselleri kuran ve fidan üretim süreçlerini yürüten nitelikli kişidir. Üretim sürecinde ekim-dikim, sulama, gübreleme, budama, aşılama, ilaçlama ve bakım işlerini planlar, uygular veya yapılmasını sağlar. Fidanların gelişim sürecini takip eder, hastalık ve zararlılarla mücadele eder, sağlıklı ve kaliteli üretimi güvence altına almaya yönelik uygulamalar yapar. Olgunlaşan fidanların sökülmesini gerçekleştirir, sınıflandırır, depolama ve sevkiyata hazırlık işlemlerini yürütür.

Fidan Yetiştiricisi (Seviye 3), üretimde kullanılan alet, ekipman ve makinelerin bakımını yapar; kaynakların etkin kullanımını ve çevreye duyarlı yöntemleri gözetir. Ayrıca, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla eğitim ve gelişim faaliyetlerine katılır.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 6113 (Bahçıvanlar, bahçe bitkileri ve fidan yetiştiricileri)

2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5262 sayılı Organik Tarım Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5488 sayılı Tarım Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6831 sayılı Orman Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

**Mesleğin icrasına yönelik İSG, çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.*

2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Fidan Yetiştiricisi (Seviye 3), çalışmalarını ağırlıklı olarak açık arazilerde, fidanlıklarında, seralarda veya kapalı üretim tesislerinde yürütür. Çalışma ortamı; toprak, su, gübre, zirai ilaç ve çeşitli üretim materyalleri ile yoğun teması gerektirir. Mevsimsel koşullara bağlı olarak sıcak, soğuk, yağışlı, nemli veya tozlu hava şartlarında çalışılması söz konusudur.

Fidan Yetiştiricisi (Seviye 3), görevlerini bireysel olarak yerine getirebildiği gibi ekip çalışması içerisinde de yrttr. İş süreçlerinde ziraat mühendisleri, teknikerler, diğer çalışanlar ve işletme yöneticileri ile iletişim ve iş birliği içindedir. Meslek, sınırlı düzeyde özerklik gerektirmekte olup, üretim planları ve kalite standartlarına uyum, sorumluluk bilinci ve sürekli mesleki gelişim önem arz etmektedir.

Meslek icrasında tarım makineleri, kesici-delici aletler, aşılama ve bakım ekipmanları ile kimyasal ilaç ve gübrelerden kaynaklanan kaza, yaralanma ve sağlık riskleri bulunmaktadır. Mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilir. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev		A. İSG, çevresel sürdürülebilirlik ve kalite gerekliliklerini uygulamak (devamı var)		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini uygulamak	A.1.1	Talimatlar doğrultusunda İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	1. İSG önlemleri 2. Talimatlara uygun güvenli çalışma yapma 3. İSG talimatlarını iş süreçlerine entegre etme 4. Çalışma ortamında kullanılacak KKD'ler 5. KKD'leri doğru ve uygun şekilde kullanma 6. Acil durumlar ve alınması gereken önlemler 7. Tehlikeli ve riskli durumlar 8. Riskli durumları sözlü/yazılı olarak yetkililere bildirme 9. Atıkları türüne göre ayırma ve uygun şekilde toplama 10. Çevreye zarar verebilecek maddelere karşı önlem alma 11. Tehlikeli atıkları tanıma ve önlem alma 12. Geri kazanılabilir malzemeler ve bunların toplanması ile muhafaza edilmesi 13. Çalışma esnasında hijyenik ortamı bozacak durumlar ve bu durumlara karşı uygulanacak önlemler
		A.1.2	İş yerindeki araç, gereç ve ekipmanları sağlık ve güvenlik kurallarına uygun şekilde kullanarak çalışır.	
		A.1.3	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre KKD'leri talimatlarına uygun olarak kullanarak çalışır.	
		A.1.4	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları yazılı ve/veya sözlü olarak ilgililer ile paylaşır.	
A.2	Acil durum talimatlarını uygulamak	A.2.1	Acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uyarak çalışır.	
		A.2.2	İş yerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumları ilgili kişilere iletir.	
A.3	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.3.1	Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddelere karşı talimatına uygun önlem alır.	
		A.3.2	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkları türüne (kâğıt, plastik, kimyasal, diğer sağlığa zararlı atıklar ve benzeri) göre tasnif eder.	
		A.3.3	Çalıştığı ortamdaki geri kazanılabilir materyallerin toplanmasına ve muhafazasına ilişkin belirlenen önlemleri uygular.	

Görev		A. İSG, çevresel sürdürülebilirlik ve kalite gerekliliklerini uygulamak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.4	Sürdürülebilirlik stratejilerini uygulamak	A.4.1	Çalışma sürecinde kullanılan enerji, sarf malzemesi ve benzeri kaynakların etkin, tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik önlemleri alır.	14. Enerji verimliliği ve temel tasarruf uygulamaları 15. Doğal kaynakların korunmasına yönelik alınacak önlemler 16. Su kaynaklarının korunmasına yönelik alınacak önlemler 17. Ekipmanları talimatlara uygun kullanma 18. İş sürecinde çıkan aksaklıkları fark etme
		A.4.2	Çalışma sürecinde tüm süreçleri doğaya ve doğal kaynaklara zarar vermeden yürütür.	
		A.4.3	Çalışma sürecinde sürdürülebilirlik stratejileri kapsamında suyun etkin, tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik önlemler alır.	
A.5	Üretimde kaliteyi sağlamak	A.5.1	Ekipman ve malzemeleri talimatında belirlenen şekilde kullanır ve muhafaza eder.	
		A.5.2	Yürüttüğü iş süreçlerindeki aksaklıkları belirleyerek düzeltilmesine ilişkin öneriler geliştirerek ilgili kişilere bildirir.	

Görev		B. İş programı yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
B.1	İş planlaması yapmak	B.1.1	Üretim faaliyetleri ile ilgili iş planı yapar.	
		B.1.2	Yapılacak işin, kullanılacak makine/ekipmanın özelliğine göre birlikte çalıştığı işçilere görev dağılımı yapar.	
		B.1.3	Kullanılacak makine/ekipman ve üretim materyallerini hazırlar.	
B.2	Yetiştirme sürecine ilişkin bilgi akışı sağlamak	B.2.1	Doğal afet, hastalık, zararlılar ve benzeri hakkında ilgili kişilere bilgi verir.	
		B.2.2	Fidan üretimi sürecinde tür ve çeşitlerin özelliklerine göre yetiştirme süreçlerini gerekli durumlarda ilgili kişilere raporlar.	
		B.2.3	Materyal/fidan üretimine ilişkin özel üretim alanları ve teknolojileri ile ilgili bilgiyi ilgili kişilerden alarak gereği halinde yetkililere/ilgililere bilgilendirme yapar.	
B.3	Kayıt tutmak	B.3.1	Mevzuat gereği bulundurmak zorunda olduğu belgeleri muhafaza eder.	
		B.3.2	Yaptığı işlerle ilgili kayıtları düzenli olarak tutar.	

Görev		C. Arazi hazırlığı yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.1	Toprak ve su analizi için numune almak	C.1.1	Gerektiğinde toprak ve su analizi için mevzuata ve tekniğe uygun numune alır.	
		C.1.2	Numuneyi yapılacak analize göre ayırarak bitki besin maddelerinin, hastalık ve zararlıların tespiti için ilgili birimlere gönderir.	
C.2	Toprağı ekim ve dikime hazırlamak	C.2.1	Fidan veya üretim materyalinin tür ve çeşidine göre arazi/üretim alanı seçim işlemlerine katkı sağlar.	
		C.2.2	Fidan veya üretim materyalinin tür ve çeşidine uygun alet/ekipmanı seçer.	
		C.2.3	Araziyi/üretim alanını işler.	
		C.2.4	Fidan veya üretim materyalinin tür ve çeşidine göre tarımsal uygulama zamanlarını planlar.	
		C.2.5	Gerektiğinde taban su seviyesini tespit ederek, arazi yapısına uygun drenaj yöntemini seçerek drenaj yapar.	
		C.2.6	Analiz sonuçlarına göre uygun gübreleme yapar.	

Görev		D. Damızlık ve anaç parsellerini kurmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Damızlık tedarik etmek	D.1.1	İlgili kuruluş ve kişilerden damızlık tür ve çeşitlerine ilişkin bilgi alır.	
		D.1.2	Belirlenen damızlık için uygun tür ve çeşitleri ilgili kuruluşlardan tedarik eder.	
D.2	Damızlık parseli oluşturmak	D.2.1	Tür ve çeşidin özelliğine uygun dikim mesafelerini belirler.	
		D.2.2	Fidan tür ve çeşidine uygun damızlık parsellerini oluşturur.	
		D.2.3	Ürünün özelliğine uygun tür ve çeşit damızlıklarını tesis eder.	
D.3	Anaçları tedarik etmek	D.3.1	Üretimi yapılacak fidan tür ve çeşidine göre ilgili kuruluş ve kişilerden anaç tür ve çeşitlerine ilişkin bilgi alır.	
		D.3.2	Belirlenen anaçları ilgili kuruluşlardan temin eder.	
D.4	Anaç parseli oluşturmak	D.4.1	Anaç tür ve çeşidinin özelliğine uygun dikim mesafelerini belirler.	
		D.4.2	Anaç tür ve çeşidine uygun anaç parsellerini oluşturur.	
		D.4.3	Anaçlığı tesis eder.	

Görev		E. Bakım işlemlerini yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
E.1	Sulama yapmak	E.1.1	Fidan/üretim materyalinin iklim ve toprak şartlarına göre sulama ihtiyacını belirler.	
		E.1.2	Fidan/üretim materyaline uygun sulama sistemlerini kurar.	
		E.1.3	Fidan/üretim materyalinin su ihtiyacına uygun aralık ve zamanlarda sulama yapar.	
E.2	Yabancı ot kontrolü yapmak	E.2.1	Fidan/üretim materyali ile yabancı otun tür ve yoğunluğuna göre mücadele yöntemini belirleyerek uygular.	
		E.2.2	Bölgesel ihtiyaç dikkate alınarak tohumluk ekimi ve/veya klonal anaç dikimi öncesi gerektiğinde arazi ilaçlaması yapar.	
		E.2.3	Gerektiğinde malçlama yapar.	
E.3	Gübreleme yapmak	E.3.1	Analiz sonucuna göre önerilen gübre çeşitlerini temin eder.	
		E.3.2	Önerilen gübreleme yöntemine göre ekipmanı hazırlar.	
		E.3.3	Analiz sonucuna göre önerilen yöntemle gübreleme yapar.	
E.4	Bitki koruma tedbirlerini almak	E.4.1	Hastalık ve zararlıların teşhisi ve mücadele yönteminin belirlenmesine ilişkin yetkili kişilere bilgi verir.	
		E.4.2	Belirlenen mücadele metodunu uygular.	
		E.4.3	Gerektiği durumda talimatlarına uygun biyolojik ve/veya kimyasal mücadele yapar.	
E.5	Makine/ekipman bakımının yapılmasını sağlamak	E.5.1	Kullanılacak alet/ekipmanın kullanım öncesi gerekli kontrollerini ve ayarlarını yapar.	
		E.5.2	Kullanılacak alet/ekipmanın kullanım öncesi bakımlarının yapılması için ilgililere bilgi verir.	
		E.5.3	Yapılan her işlem sonrası kullandığı alet/ekipmanın temizliğini yapar.	
		E.5.4	Kullanmış olduğu alet/ekipmanın periyodik bakımlarının yapılmasını sağlar.	

Görev		F. Çoğaltma işlemlerini yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
F.1	Çoğaltma yöntemini belirlemek	F.1.1	Üretilecek bitkinin türü, çeşidi ve üretim amacı doğrultusunda uygun çoğaltma yöntemini (aşıyla, çelikle/daldırma, doku kültürü ve benzeri) seçer.	
		F.1.2	Kullanılacak çoğaltma materyallerini ve yardımcı malzemeleri temin eder.	
F.2	Çöğür, yoz ve klonal anaçları aşılama hazırlamak	F.2.1	Çöğür, yoz ve klonal anaçların aşılama yapılacak bölümdeki sürgünleri keser.	
		F.2.2	Çöğür, yoz ve klonal anaçların üzerindeki aşılama bölgesini kontrol eder.	
		F.2.3	Çöğür, yoz ve klonal anaçların üzerindeki aşılama bölgesini uygun araçla temizler.	
F.3	Aşılama yapmak	F.3.1	Göz ve kalem aşıları için tür ve çeşide uygun aşı kalemini temin eder.	
		F.3.2	Aşılacak tür ve çeşide göre aşılama zamanını belirler.	
		F.3.3	Belirlenen çeşidi tekniğine uygun olarak aşılar.	
		F.3.4	Aşıların tutup tutmadığını kontrol eder.	
		F.3.5	Aşısı tutmayanları yeniden, aşı tekniğine uygun olarak aşılar.	
		F.3.6	Aşısı tutanların aşı bağını zamanı gelince çözer.	
F.4	Çelik/daldırma ile fidan üretimi yapmak	F.4.1	Uygun özellikte çelikleri hazırlayarak köklendirme ortamına yerleştirir (asma, ahududu, böğürtlen ve benzeri).	
		F.4.2	Daldırma işlemi için uygun sürgün seçimini yaparak toprakla temasını sağlar.	

Görev		G. Fidan veya üretim materyali yetiştirmek		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
G.1	Tepe kesimi yapmak	G.1.1	Tepe kesim zamanını bölgesel koşullara göre belirler.	
		G.1.2	Aşılı çöğür, yoz ve klon anaçlarda tekniğine uygun olarak tepe kesimi yapar.	
G.2	Piç ve koltuk almak	G.2.1	Aşılı çöğür, yoz ve klon anaçlarında aşı gözünün altında bulunan sürgünleri temizler.	
		G.2.2	Fidan yetiştirme aşamasında, aşı sürgünü üzerinde bulunan ve ana dalın gelişmesini engelleyen yan sürgünlerin, tekniğine uygun şekilde uç alma işlemini yapar.	
		G.2.3	Aşılı çöğür, yoz ve klon anaçlarında aşı gözünün üzerinde bulunan uygun olmayan sürgünlerde tekniğine uygun olarak koltuk alma yapar.	

Görev		H. Söküm işlemlerini yapmak*		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
H.1	Söküm öncesi hazırlıkları yapmak	H.1.1	Söküm öncesi parsel kontrollerinin yapılması için ilgililere bildirir.	
		H.1.2	Üretilen fidan veya üretim materyalinin tür ve çeşidine göre sökümüne uygun zamanı ve yöntemi belirler.	
		H.1.3	Üretilen fidan veya üretim materyalinin tür ve çeşidine göre depo/hendekleme koşullarını hazırlar.	
H.2	Söküm yapmak	H.2.1	Arazinin durumuna göre sökümüne karar verir.	
		H.2.2	Üretilen fidan veya üretim materyalinin tür ve çeşidine göre söküm işlemini yapar.	
H.3	Hendekleme/depolama yapmak	H.3.1	Üretilen fidan veya üretim materyalinin tür ve çeşidine göre tasnif eder.	
		H.3.2	Tasnif ettiği fidan veya üretim materyalinin demet yaparak etiketler.	
		H.3.3	Ürünün çeşidine göre depo ve hendeklerde meydana gelebilecek hastalık ve zararlılara karşı belirlenen önlemleri alır.	
		H.3.4	Demetlenen ve etiketlenen fidan veya üretim materyalinin hendeklere veya soğuk hava deposuna alır.	

*Tüplü fidan, kaplı fidan veya üretim materyali üretiminde bu işlem gerekli değildir.

Görev		I. Mesleki gelişim çalışmalarına katılmak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
I.1	Bireysel mesleki gelişimini sağlamak	I.1.1	Eğitim ihtiyaçlarına göre ilgili birim veya kuruluşlar tarafından düzenlenen eğitim programlarını takip ederek kendisi ile ilgili olanlarına katılır.	
		I.1.2	Meslek ve sektördeki gelişmeleri ilgili kaynaklardan izleyerek çalışmalarına yansıtır.	
		I.1.3	Görevleriyle ilgili mevzuat ve norm değişikliklerini işletmenin ilgili birimlerinden öğrenerek yürüttüğü işlemlere yansıtır.	
I.2	Ekip arkadaşlarına işbaşı eğitim vermek	I.2.1	Çalışma ekibine yeni katılanlara yapılacak işlere ilişkin iş talimatlarını, bilgi ve deneyimlerini aktarır.	
		I.2.2	Ekip arkadaşlarına gerektiğinde işi uygulamalı olarak gösterir.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Aşı malzemeleri (aşı bağı, aşı macunu, aşılama makinesi, aşı bıçağı, aşı bandı ve benzeri)
2. Bahçivanlık alet ve makinaları (testere, budama makası, motorlu tırpan, dikim kazığı, plastik tutturucu, saksı, serpet, sırik, viyol ve benzeri)
3. Ekim, dikim, gübreleme makinaları (fide dikim makinası, tohum ekme makinaları, mibzer ve benzeri)
4. El aletleri (bel, bıçak, tırmık, tırpan, kürek, çapa ve benzeri)
5. Hasat harman makinaları (tapan, hasat makinaları ve benzeri)
6. Kişisel koruyucu donanımlar (eldiven, maske, gözlük ve benzeri)
7. Ölçüm aletleri (pH metre, refraktometre, nemölçer, tansiyometre, termometre ve benzeri)
8. Söküm makineleri
9. Sulama, drenaj alet ve ekipmanları (damla, yağmurlama sulama sistemleri ve benzeri)
10. Toprak işleme alet ve makinaları (çapa makinası, pulluk, kazayağı, kültivatör ve benzeri)
11. Traktör, römork
12. Üretim materyalleri (tüp, malç, substrat, karışım ve benzeri)
13. Yangın söndürme araçları
14. Zirai mücadele alet ve makinaları (pulverizatör, atomizör, holder ve benzeri)

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dâhilinde karar vermek
2. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
3. Çalışmalarında planlı, organize ve düzenli olmak
4. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
5. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
6. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
7. Ekip arkadaşlarıyla uyumlu çalışmak
8. Güvenli çalışma şartlarına uymak
9. İş yeri çalışma prensiplerine uymak
10. İş yerinde ilgili kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
11. İş yerine ait makine ve ekipmanların kullanımına özen göstermek
12. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
13. Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin farkında olmak
14. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
15. Meslek etiğine uygun hareket etmek
16. Meteorolojiyi takip etmek ve meteorolojik olaylar karşısında öngörülü olmak
17. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
18. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama/Güncelleme Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı - Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih - Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	H. Hüseyin COŞKUN	TZOB	Başkan Danışmanı
2.	Dr. M. Fethi GÜVEN	TZOB	Teknik Hizmetler Kurulu Başkan V.
3.	Bülent UYANIK	TZOB	Teknik Müşavir
4.	Fatma GÜNDÜZ	TZOB	Teknik Müşavir
5.	Sezer ATSAN	TZOB	Teknik Müşavir Yardımcısı
6.	Ali Rıza KARABULUT	TİGEM	Ziraat Yük. Müh.
7.	Özcan ÇETİN	MEB	Ziraat Müh.
8.	Fahri HARMANŞAH	FÜPAŞ A.Ş	Genel Müdür
9.	Nihat EREN	FÜAB	Genel Sekreter
10.	Mehmet BAYRAM	FÜAB	Yönetim Kurulu Üyesi
11.	Ayşe ÇETİN	GTH Ankara İl Müdürlüğü	
12.	Ali GÜL	TOB-Taşrada ve UTEM'de teknik eleman, eğitici ve idareci olarak çalıştı.	TOB-Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı Çalışma Grup Sorumlusu Ziraat Yük. Müh.

*Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir

2. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar:

Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Agroden Tarım San. Tic. Ltd. Şti.

Akdağmadeni MYO

Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Aksaray TBMYO

Alara Fidan Üretim A.Ş.

Algen Tarım Ve Gıda Sanayi Ltd. Şti.

Alma-Ata Tek. Tar. Ltd. Şti.

Anamur MYO

Andırın MYO

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Ankara Valiliği Tarım İl Müdürlüğü
Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Baskil MYO
Battalgazi MYO
Bayramiç MYO
Beta Ziraat Fidancılık İth. Paz. San. Tic. Ltd. Şti.
Bingöl TBMYO
Bitki İslahçıları Alt Birliği (BİSAB)
Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü (BÜGEM)
Bolu MYO
Botanik Ladin Ltd. Şti.
Ceviz Tarım Or. Ür. Ltd. Şti.
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Çetin Fidan Üretim Ltd. Şti.
Çölemerik MYO
Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Devlet Personel Başkanlığı
Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Diyarbakır TMYO
Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Elma Tarım San Ve Tic. Ltd. Şti.
Erciyes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Espa Gıda Mad. Paz. San. Tic. Ltd. Şti.
Fidan Üreticileri Alt Birliği (FÜAB)
Finike MYO
Fıpa Fidancılık Ltd. Şti.
Fulya Dış Tic. ve Tur. A.Ş.
Füpaş Fidan Üretim A.Ş.
Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
Gazipaşa MYO
Gemlik AK MYO
Gevaş MYO
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü (GKGM)
Gülbudak Gıda İnşaat Tekstil Ltd. Şti
Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü
İğdır Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

İrgeler Tarım Ürünleri Ltd. Şti.

Kahramanmarař Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakóltesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Kahta MYO

Kalecik MYO

Kav-Vin Bağcılık Ve Őarapçılık A.Ő.

Kazova Vasfi Diren A.Ő.

Kilis MYO

Korkuteli MYO

Koşucular Fidancılık Ltd. Şti.

Kozan MYO

Kumluca MYO

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)

Mcb Meyve Fidancılığı Ve Tarım İşletmeleri Ltd. Şti.

MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakóltesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Mut MYO

Omca Tarım Tek. Bağcılık Ve Meyvecilik Tic. Ltd. Şti.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakóltesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Ordu Üniversitesi Ziraat Fakóltesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Orkav A.Ő.

Ortaca MYO

Ozf Fidancılık A.Ő.

Ödemiş MYO

Özaydın Fidancılık Ltd. Şti.

Pozantı MYO

S.S. Bademli Fidancılık Tarımsal Kalkınma Kooperatifi

Safiye Ç. MYO

Silifke Taşucu MYO

Silifke Taşucu MYO

Sun Fidan A.Ő.

Süleyman Demirel Üniversitesi Ziraat Fakóltesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği (SÜSBİR)

T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müd. (TAGEM)

Tarım ve Orman Bakanlığı- Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı

Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği (TODAB)

Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği (TYAB)
Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müd. (TTSM)M)
Topaklar Müh. Tarım Ormancılık Ltd. Şti.
Trakya Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahęe Bitkileri Bölümü
Tüketiciler Hakları Derneği (THD)
Tüketiciler Yararına Araştırma Derneği (TYADER)
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
Türkiye Tohumcular Birliği (TRKTOB)
Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahęe Bitkileri Bölümü
Vitroplant Ltd. Şti.
Yumak İnaşaat Ltd. Şti.
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YK)
Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahęe Bitkileri Bölümü
Zms Tarım Metal İnaşaat Ve Taşımacılık San. Tic. Ltd. Şti.

3. MYK Sektör Komitesi yeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Hasan Hüseyin ATAR	Başkan (Yükseköğretim Kurulu)
Dr. Hasan İrfan DEMİRİYOL	Başkan Vekili (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Ali Burak ÖZDEMİR	ye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Fatih Hikmet ARGUN	ye (Tarım ve Orman Bakanlığı)
Ali Osman KARAMERCAN	ye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Ali BİLGİN	ye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Ramazan ASAN	ye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Aysun ÇİLİNGİRĞLU	ye (Türkiye Ziraat Odaları Birliği)
Dilek TORUN ALACA	ye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

4. MYK Yönetim Kurulu

Aşkın TÖREN	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Mehmet SARIBIYIK	Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Fethullah GÜNER	Üye (Millî Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Bendevi PALANDÖKEN	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Mehmet Ali KAYABAŐI	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)